

نۇر ت ماۋسېمداى شېنجاڭغا نازار
ئۆل تاماشالاي
ئۇزۇپ شېنجاڭغا كوز جىبەرۇ

بۈگىل ەلدەگى مەدىيا قىزمەتگەر لەرى شېنجاڭنىڭ قانداي گۈلىن ەڭ ۇناتادى

□انار بۇلت \ شېنچياڭ گازەتنىڭ ئىشلىشى مېھىر گۇل ناسىر

”جازعان سايىن جاڭالقتار جارقىققا شىعادى، تىلشلىك سىتەنگەن سايىن جاڭاللىق بايقالادى. شېنچياڭدا جازىپ تاۋىقسىىز نارسەلەر بار“. 5- ايدىڭ 16- كۇنى ورتالىق كومىتەت ۇڭت بولمى ۇيمىداسىتىرىپ ورسىتەتكەن ”ئورت ماۋسېمداى شېنچياڭغا نازاردىڭ“ گۇل تاماشالاي ئىجۇرىپ شېنچياڭغا كوز جىبەرۇ“ كولەمدى تاقىرىپتىق تىلشلىك قىمىلىنىڭ باستانلۇ سالتىندا كۇاڭخېيڭ گازەتى شېنچياڭ تىلشلىەر پۇنكىتىنىڭ ورنىباسار باستىعى شاڭ جىە تەبرىەنە بىلاي دەدى: ”بىيل مەنىڭ شېنچياڭداى تىلشلىەر پۇنكىتىنىدە تۇراق- تاپ قىزمەت سىتەگەن 2- جىلم، ادەتتە وڭتۇس- تىك، سولتۇستىك شېنچياڭغا بارىپ تىلشلىك سىتەۋ ورايى كوپ، الايدا اقپارات دەگەن ئېىر قالىپتا تۇرمايدى عوي، ۴ر جولعى تىلشلىكتىنن جاڭا تا- بسقا كەنەلمەن“.

”تارىباغاتايدا تورە جايالاۋنىڭ تورىندە قاز جۇانىڭ قۇلىپرا وسكەننىن كورىپ، قارا ەوڭ الەۋمەتلىك اۋماعىندا كورشىلەر اراسىنداى مەرىە- كەلىك قوناعىسدان ەدام تانىپ، شېنچياڭداى ۴ر ۇلتلىك ئاتۇ- ئاتتى تۇرمىس كەشىرگەن مەيىرىم شۇاعىنا تولى اڭگىمەلەرىن ەستىسىز“. شاڭ جىيە بىلاي دەدى: بىيل كوكتەم مەرىەكەسىنەن كەيىن تارىباغاتايغا باردىم، ول كەزدە كوپتەگەن نىساد-

نىڭ جۇمىسى ۴الى باستالماغان ەدى، قازىر تارىبا- عاتاي ئتۇيىندى وركەندەتتۇ، ەسىك اشۇ سىناق رايونىنىڭ قۇرىلىسى دابىرالى جۇرگىزىلۇدە، كوپتەگەن نىسان ايىندى وجوبادان رەالدىققا اينالۇدا، عاسىرلىق شەكارا وتكەلى سانالاتىن باق- تىنىڭ جاڭا پاراعى جازىلماق.

سول كۇنى خالىق گازەتى، شىنخۇا اگەنتىتە- ڭى، ورتالىق رادىو- تەلەۋىزىيا باس ستانىسىاي سىياقتى ورتالىقتاعى اقپارات قۇرالدارى مەن شېنچياڭغا باعىتامالى كۈمەكتەسەتىن ولكە، قالالاردىڭ اقپارات قۇرالدارىن قامتىعان 20 شاقىي اقپارات قۇرالنىان كەلگەن 100نەشە ئىشلىىلە قازاق اۋتونومىيالى وىلىسنا، تارىباغاتاي ايماعىنا، حوتان ايماعىنا بارىپ، ساپارلاي جابارلاۋ ئاسىلى ارقىلى جالپىلىق مەدىيالاردا شېنچياڭنىڭ ايىندى كوركەم جاراتىلىستىق كورىنىستەرىن، كادىمگى ەل مەن جەردىڭ جاعايدىن جانە شالىقغان قوعاە- ىدىق جاعايدىن ايگىلەۋگە اتتاندى.

”وسى جولعى حوتانغا بارغاندا كاسىپ سالاسىن دامىتۇ گۇلىن، عىلم- تەخنىكادا جاڭاللىق اشۇ گۇلىن، ۇلتتار نىتىماى گۇلىن، اۋىل- قىستاقى گۇلدەندىرۇ گۇلىن... كورۇدى ارماندايمەن“، - دەدى عىلم- تەخنىكا گازەتى گۇيجوۋ تىلشلىەر پۇنكىتىنىڭ باستىعى حى شېڭخۇي، - ”بۇل مەنىڭ شېنچياڭغا 2- رەت كەلۇم، ارادا 2 جىل وتكەن- نەن كەيىن كەلگەندە وسى جولى شېنچياڭنىڭ جاڭا وزگەرىستەرىن جانە عىلم- تەخنىكادا

5- ايدىڭ 16- كۇنى اقپارات قۇرالدارنىڭ تىلشلىەرى باستانلۇ سالتىندا تىلشلىك سىتەۋدە. سول كۇنى ”نۇرت ماۋسېمداى شېنچياڭغا نازاردىڭ“ گۇل تاماشالاي ئىجۇرىپ شېنچياڭغا كوز جىبەرۇ“ كولەمدى نەگىزگى تاقىرىپتىق تىلشلىك قىمىلى باستانلىدى.

□ سۇرەتى انار بۇلت ا شېنچياڭ گازەتىنىڭ ئىشلىسى ساي زىڭلى تۇسىرگەن

ۇڭت تارىبەسىنىڭ وي- ساناعا ۴سىڭىپ، جۇرەككە ۇيالاۋىن ىلگەرىلەتتۇ كەرەك؛ نازاريا نەگىزدىك تە- رەگىن ويداعىداي يگەرىپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا ئانىمەن بەرىك ورناتۇدى زەرتىنەۋدى، ئتۇ- سىندىرۇدى كۇشەيتتۇ كەرەك؛ قوعامدىق ورتا قا- لىپتاستىرۇدى ويداعىداي يگەرىپ، مەملەكتەتتە ئېىر تۇتاس قولدانلانتىن ئىل- جازۇدى ورسى- تىتەتۇدى، جالپىلاستىرۇدى كۇشەيتتۇ كەرەك؛ كاسىپ سالاسىنىڭ جوعارى ساپالى دامۇن ويداعىداي يگەرىپ، جۇڭخۇا ۇلتى ورتاق تۇلعا ئانىمەن بەرىك ورناتۇدىڭ مائەرىيالىدىق نەگىزى مەن قوعامدىق نەگىزىن بەكەمدەۋ كەرەك؛ ەندىي جاپپاي قاتاڭ باسقارۇدى ويداعىداي يگەرىپ، شېنچياڭدا ۴سىلام ەدىنن جۇڭگوشالاندىرۇدى بۇلجىتپاي ىلگەرىلە- تىپ، جۇڭگو پەيىلىن، جۇڭخۇا رۇخىن ۇزدىكىسىز بەرىك ورناتۇ كەرەك.

ماجىلىسكە قاتنىشقان تۇراقتى مۇشەلەر ئېىر اۋىزدان بىلاي دەپ قارادى: بۇكىل پارتىيادا شى جىنپىڭ جاڭا ەداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدە- ياسىن ۇيرەنۇ، دايەكتىلەندىرۇ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەسى دىشكەرىلەي ورسىتەتلىپ جاتقان ماڭغىز- دى ساتتە، وسى رەتكى ۴ماجىلىستىڭ اشلىۋى

(باسى 1- بەتتە)

ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپيالارى مىندەت اقتارىپ، جاۋاپكەرشلىگىن ادا ەتۇ نەگىزىندە، قىزمەت ادىسىندە جاڭالىق اشۇ جونىندە بەلسەنە ىزدەنىسى جاسادى. 1- ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپياسى گەڭسەۋ مەخانىزىمىن ورناتىپ، گرۇپپيا باستىعى مەكەمە- ورنىداردىڭ نەگىزگى باسشىلارد- ەن نەمەسە جۇمىس ئېولىسى بوينىشا جاۋاپتى باس- شىلارىمەن، گرۇپپيانىڭ ورنىباسار باستىقتارى، باي- لانىسىشىلارى ۴ارقايسى مەكەمە- ورنىنىڭ بايلانىس- شىلارىمەن جانە نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە كەڭسە- سىندەگى قىزمەتكەرلەر مەن مەرزىمدى تۇردە قىز- مەتتى اقىلداسىپ، يدەيا مەن ارەكەتتى بىرلىككە كەلتىرىپ، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەدە قىزمەتنىڭ اۋىتقىپ كەتۇىنەن، وزگەرىپ كەتۇىنەن ۴ونىمدى ساقتاندى. 2- ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپياسى ”قوس پىكىرلەسۇ“ مەخانىزىمىن ورناتىپ، گرۇپپيا باستىعى ۴وزى بايلانىسى ورناتقان 9 مەكەمە- ورنى- نىڭ ئېىرىنىشى باسشىسىمەن ”بەتپە- بەت“ 2 كەزەك پىكىرلەسىپ، اقىل كورسەتىپ، ۴ادىس- امال قاراستىرۇعا كۈمەكتەستى؛ بايلانىسى ورناتقان مەكەمە- ورنىدارداى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە كەڭسەسى جاۋاپتىلارنىڭ قىزمەت جونىندە پىكىر- لەسۇ ۴ماجىلىسىن 3 رەت اشىپ، ۴ۇزارا ۇيرەنۇ، اۋىس- كۇپىس تۇعىرىن ورناتىپ، ۇقاس ماىسە- لەگە بايلانىسى ورناتقان مەكەمە- ورنىدارمەن بىرگە جاۋاپ بەردى. 3- ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپياسى ”ئېىرىنىشى شەپتە ناقتى جاعايدى ۇغىسۇ، ئېىرىنىشى شەپتە پىكىر تىڭداۋ، ئېىرىنىشى شەپتە ماسەللەردى شەشۇ، ئېىرىنىشى شەپتە ورتاق تانىم ۇيىستىرۇ، ئېىرىنىشى شەپتە وزگەشەلىكتەردى بايقاۋ“ سىندى 5” ئېىرىنىشى شەپ“ قىزمەت وي جەلىسىنە تاباندى بولىپ، جوبا بەلگىلەپ شايقاس جۇرگىزىپ، 9 مەكەمە- ورنىنىڭ قىزمەت جاعايدىن انىق ئېىلدى.

نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ ورسىتەتلىۇ ونىمدىلگىن قالاي سىنان وتكىزۇ كەرەك؟ ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپيالارى كەزدەپسوق ۇلگى الپ تەكسەرۇ، سۇجباتاسىپ دالەلدەۋ، سىرتتاي قا- تىناسىپ جەتەكشىلىك ەتۇ سىياقتى تاسىلدەر ارقلى مەكەمە- ورنىداردىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە ورسىتەتۇىنە قۇزاۋ سالىپ، جەتەكشىلىك ەتتى. 1- ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپياسى كەزدەپسوق ۇلگى الپ تەكسەرۇ، سۇجباتاسىپ دالەلدەۋ ئتا- سىلىن قولدانۇ ارقلى مەكەمە- ورنىداردىڭ تەكسەرۇ- زەرتىنەۋدى ورسىتەتۇ جاعايدىن

(باسى 1- بەتتە)

قورشاعان ورتانى جانە بايلىقتى قورعاۋ كومىتەتى جانە اۋتونومىيالى رايوندىق ەكولوگىيالىق ورتا مەڭ- گەرىمەسى، ۴ادىليا مەڭگەرمەسى، بىيڭتۇان ەكولوگىيا- لىق ورتا مەكەمەسى سىياقتىلارداى نەگىزگى جاۋاپ- تى جولداستار، سونداي- اق زاڭ ەرەجە شىعارۇ نە- سانى گرۇپپياسىنىڭ ماماندارى قاتارلىلار پىكىر اۋىستىرىپ، ۴سوز سويلەدى.

۴ماجىلىس مىنالاردى اتلاپ كورسەتتى: ساياسى دەڭگەيدى جوعارىلاتىپ، ساياسى جاۋاپ- كەرىشلىكتى كۇشەيتىپ، ”ەكىنى تۇراقتاندىرۇدىڭ“ شەشۇشى ۴مانىن تەرەڭ ئتۇسىنىپ، ”ئورت تانىم- دى“ كۇشەيتىپ، ”ئورت سەنىمدى“ بەكەمدەپ، ”ەكىنى قورعاۋدى“ ورنىداپ، سىرتاەڭيالىق جانە جالىي جاعداي تۇرعىسىنان ەرەجىنى جاساۋدىڭ كە- لەلى ۴مانىن تەرەڭ تانىپ، ەرەجە، زاڭ شىعارۇ قىزمەتىن ويداعىداي سىتەۋ جاۋاپكەرشلىك سەزد- ەن، بورىشتىلىق سەزىمەن جانە كوكەي تەستىلىك سەزىمەن اناعۇرلىم كۇشەيتۇ كەرەك.

۴ماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: شى جىنپىڭ جاڭا ەداۋىر جۇڭگوشا سوتسىيالىزم يدە- ياسىمەن زاڭ ەرەجە شىعارۇ قىزمەتىنە جەتەكشىلىك ەتۇگە تاباندى بولىپ، اۋتونومىيالى رايوندىق پارتكوم بەلگىلەگەن زاڭ ەرەجە شىعارۇ نىسانا- سىن، بىتىرۇگە تاپسىرىلغان زاڭ ەرەجە شىعارۇ مىندەتىن بار كۇشەپ تىياناقتاندىرىپ، پارتيا قۇاتاماسىنىڭ زاڭدىق ۴تارتىپ ارقلى مەملەكتە- تىڭ ەركى مەن ۴ر ۇلت خالىقنىڭ ورتاق ارەكتە- نە اينالۇنىا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. ماسەلە- نى باعدار ەتۇگە تاباندى بولىپ، ۴س جۇزىند- دىك جاعايدى نەگىزگە الۇعا تاباندى بولىپ، ”۴ۇرىجى- سانجى- شىجىزى“ ۴وڭرى اتومس- قەراسىنىڭ لاستاۋىتىن وڭاۋدا ورنى تەپكەن ماسە- لەلەردى جاپپاي سالالاپ، ماڭغىزدى تۇيىندەر- دى، قىيىن تۇيىندەردى ۴دال تاۋىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇدىڭ ۴س جۇزىندىك جاعايدىنا مەڭزەس،

يەكەمدى قاداعالاي ۇغىسىپ، تەكسەرۇ- زەرتتەۋ جۇرگىزگەندە تەكسەرۇ- زەرتتەۋ جوسپارىن قاتاڭ اتقارغان- اqtارماعانىنا، تەكسەرۇ- زەرتتەۋ ئىارتىبى مەن سىتىل تالابىنا بويسۇنغان- بويسۇند- باغاندىغىنا، تەكسەرۇ- زەرتتەۋدە سانىنا ۴مان بەرىپ، ونىمدىلگىننە ۴مان بەرمەۋ، فورماعا بوي رۇپى، ات ۇستى سىتەۋ سىياقتى ماسەللەر بار- جوقتىغىنا ئتۇيىندى تۇردە نازار سالدى. 2- ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپياسى كەزدەپسوق ۇلگى الپ تەكسەرۇ، سىرتتاي قاتنىاسىپ جەتەك- شىلىك ەتۇ، سۇجباتاسىپ پىكىرلەسۇ سىياقتى تا- سىلدەر ارقلى ۇزدىكىسىز قىسىم جەتكىزىپ، جىينى 9 مەكەمە- ورنىنداى پارتكوم (پارتيا باس- شىلىق گرۇپپياسى) القاسىنىڭ مۇشەلەرى قاتارىندا- عى 83 ادامنان (رەت)، نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە كەڭسەسىنىڭ قاتىستى جاۋاپتىسى بولغان 108 ادام- نان (رەت)، نەگىزگى ساتى پارتيا ۇيمىدارىنىڭ شۇجىي بولغان 76 ادامنان، ادەتتەگى پارتيا مۇشەلە- رى قاتارىنداى 89 ادامنان ۇلگى الپ تەكسىردى جانە ولارمەن سۇجباتاستى. 3- ارالاپ جەتەكش- لىك ەتۇ گرۇپپياسى كەڭسەۋ، سۇجباتاسۇ، كەزدەيد- سوق ۇلگى الپ تەكسەرۇ سىياقتى تاسىلدەر ارقلى 2، - 3- دارەجىلى مەكەمە- ورنىداردىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبە ورسىتەتۇ جاعايدىن بەلەۋىن ۇغىسىپ، 1- دارەجىلى مەڭگەرمە، مەكەمەلەردىڭ ئېىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرۇ تىياناقتانغان- تىياناقتاباعانىن، ىلگەرەلمتۇ شارالارنىڭ ۴ونىمدى بولغان- بولماغاننى كەرى باعىتتا سارالادى. ”مۇنداى ئاسىل ارقلى تۇلعالىق جاۋاپكەرشلىكتى ساتتار بوينىشا تىياناقتاندىرۇعا، ولشەم- تالاپ وتە- كەلن ساتلار بوينىشا مەڭگەرۇگە جەبەي الامىز“، - دەدى اۋتونومىيالى رايوننىڭ نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەگە ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ 3- گرۇپپياسىنىڭ باستىعى ليۇ چۇانشان.

ارالاپ جەتەكشىلىك ەتۇ گرۇپپيالارنىڭ جاۋاپتىلارى مىنانى ئېىلدىردى: باس شۇجى شى جىنپىڭنىڭ ماڭغىزدى ۴سوزنىڭ رۇخىن باتىل دا- بەكتىلەندىرىپ، پارتيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ شە- شىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارن قاتاڭ اتقارىپ، اۋتو- نومىيالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىن مۇقيات تىياناقتاندىرىپ، قىزمەت ۴دىسىن جاڭغالاپ، كەمەلدەندىرىپ، جەتەكشىلىك ەتۇ قىزمەتىنىڭ مىن- دەتتەرىن جوعارى ساپامەن، جوعارى ونىمدىلىك- پەن ويداعىداي ورنىداپ، مەكەمە- ورنىدارداى نەگىزگى تاقىرىپتىق تارىبەنىڭ تەرەڭدەۋىنە، ناقتە- لانۇننا شىنايى كەپىلدىك ەتەمىز.

العا قويىلغان زاڭ بەلگىلەمە تارماقتارنىڭ باعىتتا- مالى بولۇنىا، نىسانانىڭ دالەپ- ەدال بولۇنىا، مەڭ- گەرىمىدىلىگىنىڭ كۇشى بولۇنىا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. ساپانى ئېىرىنىشى ورنىغا قويۇعا تاباند- دى بولىپ، ەرەكتىلەككە يە بولۇ، شىنايى جارامدى بولۇ جاعىنا كۇش سالىپ، تارماقتاردىڭ باعىتتامالە- لمىن، اqtارىمىدىلىغىن كۇشەيتۇ كەرەك. نەگىزگى ساتى قىزمەتىنىڭ امالياتى بارسىندا قالىپتاسقان جاقسى تاجىرىبەلەردى، جاقسى ادىستەردى تولىق قاپىلداپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ فورماسى ارقلى تۇراقتاندىرۇ كەرەك. زاڭمەن باسقارۇ پرىنسىپىنە قاتاڭ بويسۇنىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ تارتىمىنە بويد- سۇنىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ ۇقىق شەگىن قاتاڭ ساقتاپ، جەرىگىلىكتى زاڭ ەرەجە شىعارۇ ساپاسىن جوعارىلاتۇ كەرەك. جالىي بارىستىق خالىق دەموك- راتپاسىنىڭ ماڭغىزدى ۇستانمىن باستان- اياق امالياتتا ايگىلەپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ بارىسەن دەموكراتيا- نى جۇزەگە اسىرۇدىڭ جانە ايگىلەۋدىڭ ەڭ كەڭ كولەمدى، ەڭ شىنايى، ەڭ جارامدى ۇلگىسىنە اينالدىرۇ كەرەك.

۴ماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: پارتكوم باششلىق ەتەتىن، خالىق قۇربلتايى جەتەكشىلىك ەتەتىن، ۇكىمەت سۇبەينىش بولاتىن، ۴ر جاق ات- سالىستىن زاڭ ەرەجە شىعارۇ قىزمەتى ارناسنا تا- باندى بولىپ، خالىق قۇربلتايىنىڭ قاراۋ، وتكەلدى يگەرۇ رولىن ساۋلەلەندىرىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ بارىسىندا جارقىققا شىعائىن تارالاردىڭ مۇددەسىنە اينالدىرۇ جايىتتەرىنەن ساقتانىپ جانە ونى جويىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ وركانىنىڭ بەينەلەۋ، تەڭگەرۇ، قوعامدىق مۇددەنى رەتكە سالۇ جاعىنداى ماڭغىز- دى رولىن ئىپتىتى دە ويداعىداي ساۋلەلەندىرۇ كەرەك. قىزمەت جاۋاپكەرشلىگى جۇمىس ئېولىسى بوينىشا ناقتى مىندەت- شارالاردى ايفىنداپ، سايد- كەسۇدى، سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، زاڭ ەرەجە شىعارۇ اياق السىنىڭ ئتارتىپتى ىلگەرەلمۇنە شىنا- يى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.